

CSONGRÁDI UJSÁG

Előfizetési árak:
Egész évre 4 korona, fél évre 2 korona, negyed évre 1 korona.
Egyes szám ára 8 fillér.
Megjelenik minden vasárnap reggel.

Felelős szerkesztő
TÓTH DÉNES

Szerkesztőség:
Szentháromság-tér 2. szám.
Kiadóhivatal:
Bozó és Justin könyvnyomdája Szentháromság-tér 2. szám.

V. évfolyam.

Csongrád, 1907. március 10.

10. szám.

Sóhlya Gyula jegyző tárgyilagossága.

A legutóbbi közgyűlés alkalmával a tárgysorozatnak volt egy olyan pontja, amelyből senki sem gondolhatta, hogy mi minden fejlődhet ki.

*Nem akarjuk az ügyet a személyeskedés terére vinni, de azért az ismertetéséről sem mondhatunk le. Nem mondhatunk le különösen azért, mert szükségesnek találjuk kimutatni azt, hogy Sóhlya Gyula jegyző egyeseknek milyen önzetlen jóbarátja.

Az említett ügy még ugyis jobban ki fog fejlődni és akkor nemcsak másnak, hanem nekünk is alkalmunk nyílik az egész dologgal érdemileg foglalkozni.

Mondják egyesek: vannak bosszúálló emberek is. Mi nem akarjuk e szép lelki tulajdonságot senkire sem ráfogni, mert azt tartjuk: fölösleges a szó, hiszen van mindenkinek ítélőképessége és így gondoljon mindenki azt, amit akar. No de álljon itt az eset.

Ludrovai Tóth István mérnök a város határában levő gróf Károlyi-féle földeket, névszerint Erzsébet, mámairét, Gyovaisziget és a zsurmót sok utánjárással, mint a gróf megbízottja, fölosztotta a csongrádi közönség között fele árért, mint amennyit az most megér. Akkor volt elismerés, de ma már nincs benne köszönet. Ludrovai Tóth István mérnök is megvásárolt az erzsébeti földekből egy jó darabot és most hosszú idő múltán tűnt ki, hogy szerződésileg olyan földet is megvett 1230 négyszögölet, amely területre az állam jogot tart.

Ludrovai Tóth István mérnök, habár a fentebb jelzett terület 1200 négyszögölet holdját 800 koronájával ezelőtt 16 évvel vette meg gróf Károlyi Sándortól és azt szőlővel ültette be, sőt 13 éve házat is épített rá — most hogy a kellemetlen pörösködést elkerülje — az államtól közös megegyezés szerint, miniszteri határozattal, újra megvásárolta holdját 660 koronájával, mint amennyiért Ludrovai Tóth Istvántól sajátították ki a túloldali mámairéti területéből egy jókora darabot.

A másodszori megvétel folytán már a pusztá homokföld holdja, Ludrovai Tóth Istvánnak 1460 koronájába lesz. Ezt a körülményt figyelembe vette az állam is, amikor miniszteri rendelettel a fenti felvétel mellett a nevezett földterületet átadni rendelte. Ezen rendeletével természetesen méltatta azt is, hogy az egész terület oly gidres-gödrös volt, aminek kiegyenlítése Ludrovai Tóth Istvánnak rengeteg pénzébe került. Így tehát 1906. év október 25-én Ádámfy János szegedi folyammérnök megjelent a helyszínén és a földterületet Hevesi István és Justin Lajos, mint tanúk előtt, akik a jegyző-

könyvet is aláírták, Ludrovai Tóth Istvánnak átadta.

Most jön a java. A kérdéses földterületet véletlen folytán a kataszteri felvételkor Csongrád városra írták. Az állam a legutóbbi községi közgyűlésen kérte a várost, hogy adja meg az engedélyt arra, miszerint a föld az államra visszairódjék. Sóhlya Gyula kapott az alkalmon és úgy ismertette a dolgot, hogy Ludrovai Tóth István a földet nevetséges olcsó áron akarja megvenni, holdját 660 koronájával és így proponálta, hogy a közgyűlés csak abban az esetben adja át a kérdéses területet, ha azt az állam árverésen fogja eladni. Hogy pedig már miniszteri határozat van az állam és Ludrovai Tóth István egyezsége fölött — és hogy az utóbbi a kérdéses földterületet régen, 16 évvel ezelőtt szerződésileg megvette drága pénzen néhai gr. Károlyi Sándortól, arról Sóhlya Gyula bölesen hallgatott.

A közgyűlés mivel minderről nem tudott, Sóhlya indítványát elfogadta és azzal a jelzéssel engedte meg az átíratást, amit fentebb ismertettünk. Sóhlya Gyula annyira ment, hogy a szavazatok leírásánál azzal kezdte, „igennel szavaztak az esetben, ha a kérdéses terület árverésen adatik el” stb. Nos, tessék ebből itélni. Mi már itéltünk. Csak azon csudálkozunk hogy, hogy lehet, amikor a községi közgyűlésben több okos ember van, kimondani egy oly furcsa határozatot, amelyben elismerik, hogy a városnak nincs semmi joga a földhöz és mégis mint jogot gyakorolnak azzal, amikor rászoritani akarják az államot a kérdéses föld árverésen való eladására?

Különbén érthető a dolog, ha figyelembe vesszük azt, hogy pl. Imre bá', a falu eszének, roppant tetszett Sóhlya indítványa és azért mondott le az „interrálás”-ról, mert mint állítja, ő is „liticálni” akar.

Az ügynek különben folytatása lesz, mert Ludrovai Tóth István mérnök a közgyűlés határozatának utóbbi részét, megfelebbezte.

Pártoljuk a magyar háziipart.

Habár hazánkban rendkívül eredeti háziiparcikkek kaphatók, aránylag csak kevés házban találkozunk tömegesebben azokkal. Pedig ha e termékekből szerzünk be egyetnást otthonunk számára, többszörös nemesebbé válna az életünk ezzel.

Ha a sok elterjedt s gyárilag készült, legtöbbször osztrák apróság helyett, magyar készítményekkel látjuk el magunkat, úgy neveljük a nemzeti ízlést, a nemzeti szellemet. Így környezetünk lelkületére a legnemesebben hatunk, mert ezáltal az ő ízlésüket is nemzeti irányban fejlesztjük, amivel ismét fajszertetre szoktatjuk őket s megtanulják magyar népünk

munkáját becsülni. A háziiparcikkek vásárlásával nemcsak a fenti eredményeket érhetjük el, hanem kiadott pénzünket népünk kezébe juttatva, nem alamizsnát, hanem ami sokkal becsesebb, megélhetést nyújtunk.

Ha általánosan és tömegesen vásárolnánk háziipartárgyakat, számtalan munkácsoladót segítenénk biztos kenyérhez s hányat menthetnénk meg a kivándorlás bizonytalanságaitól. Hiszen a magyar háziipar és gyárilag készült termékeinek vásárlása a jótékonyabb legnemesebb és legolcsóbb alakja. Ha már pénzünket a szükséges tárgyakra kiadjuk, jól tesszük, ha nem küldjük ki idegenbe, Ausztriába, hanem saját országunkat, népünket gazdagítjuk, mert kiadott filléreink összegyűlve, mint nagy forgandó tőke idebent marad, s így a közös jólétet nagyban előmozdítjuk.

Sokan azt mondják, hogy hiszen nincs is háziiparunk, vagy ha van, igen kezdetleges. Ezek nem tudják, hogy mit beszélnek s csak tudatlanságukat árulják el.

Hogy meggyőzzük az ily hitetleneket, néhány példát hozunk fel.

Magyarország felső vidékén, Nyitra és Árva megyékben; Erdélyben pedig Brassó, Háromszék, Udvarhely és Kolozs megyékben a konyha, gazdasági és kerti eszközöket csinálják minden elképzelhető alakban és ami a fő, mondhatni művésziesen. A legfinomabb faragó háziipar termékeit beszerezhetjük Erdélyből: Körösfő faluból, vagy pedig egy dunántúli községben, Rohoncon. E két faluban csinálják legszebben a gyönyörű magyar stílusú apró bútorokat, világos vagy sötét tölgyfából a XVIII. századból fennmaradt székek mintái után és a faragványok rajtuk rózsákat, tulipánokat, madarakat tüntetnek fel. Ugyanígy igen előkelő ízlésű nyolcszegletű teasztalkák is készülnek, melyeknek lábai lefelé hajló tulipánokat ábrázolnak.

Csetneken, Gömörmegyében, a legszebb és legdrágább angol csipkéket meg lehet kapni, amit két Szontagh nevű nő honosított meg.

A csipkeverő háziipar sokkal magasabbban állt hajdan nálunk, mint most, azért itt-ott még ma is a legszebb vert csipkét vehetjük meg, pl. Segesvár környékén és Eperjes vidékén. Tót-Soóváron és Bánya-Soóváron színes selyemből készült csipkét készítenek a legnagyobb műizléssel.

Amely vidéken diszes népviselet van, ott többnyire szép háziipar is fejlődött ki. Ki ne ismerné a világhírű kalotaszegi varrottást? Ilyen varrottást készítenek még Torockó és Békéscsaba környékén is.

Híresek a Vas, Zala, Baranya és Somogy megyékben készített mindenféle szövött terítők, asztalfutók. A himzéseik, kivarrásaik. Mezőberényben a kamuka és vászoszövés, Máramarosszigeten a szó-

nyegszövés, gubakészítés, kosárfonás. Nagybecskerekén a kézzel csomózott szymnaszőnyeg utánzatot csinálják. — Ugyanott kaphatók másféle szőnyegek, divánpárnák, függönyök, terítők s iparművészeti rajzok után fali szőnyegek. Liptó-Szent-Miklós híres a vitorlavásznáról. Hajdúnánás a szalmakalapjairól, Nagykároly a sás-kosárarúiról. Mihályfalva és Nagyselyk a gyönyörű szövötteseiről. Torontálmegye a szerbvásznáról.

Sás és vesszőfonású tárgyak között is minden e szakba vágó tárgyat megtalálunk a magyar háziiparban. Szatmármegegyében készülnek, az idevágó díszesebb tárgyak és finomabb táskák. Vasmegegyében, Tanán, szintén készül mindenféle sás és vesszőfonású bútor, kosár, virág-cserép és hűvelly. A durvább nagy mészáros szatyrok Sopron és Maros-Torda megyékben készülnek. Híres még a szomszédos Csépa, de mindannyit elhomályosítja a világhírű Tápé.

A szalmafonás nagyban virágzik Szében, Udvarhely és Hajdu megyékben, itt nagy szalmakalap háziipar van.

Szép háziipart találunk még Vasmegegye kies fekvésű Borostyánkői községében, — egész kis műtárgyakat, a sötétzöld serpentinből. Akármilyen előkelő házba beillenek a borostyánkői szép karos és egyes gyertyatartók, kis likörös poharak tálcával s az ilyen íróasztalkészlet hamutartó stb.

A Gömör, Csik, Udvarhely, Baranya, Marostorda stb. megyék agyagiparából is válogathatunk egy csomót. A tulipános rózsás tálak, korsók, szutorák és bokályok inkább díszíthetik eredetiségüknél fogva ebédlőnk, előszobánk vagy folyosóink falát, mint a sok izléstelen osztrák gyártmány, mely bronzot mutat s valami közönséges gyűrmányból való.

Egy-egy szép magyar bokályba előszobába vagy verandára nagy ősi virágokat tehetünk, mint a bazsarózsát, nap-

raforgót. Bizonyára meg fog lepni mindenkit eredetiségénél fogva.

Volna még sok minden, de mi is elmondhatjuk, hogy „nem káptalan az eszünk“ Ami célunk csak az volt, hogy elősegítsük a háziipar megkedvelését. Mint látjuk, a magyar háziiparban számtalan szép, érdekes és hasznos tárgyra akadunk, de különösen gazdag és változatos a himző és szövő iparunk.

Mindezekből magyar népünk eredeti izlését, jóra való törekvését s munkaszeretét ismerjük meg, sőt bizonyos fokú széperzékét is és kitartó vonását, hogy a legtöbb helyen minden további útbaigazítás, támogatás nélkül is fenn tudta tartani azoknak a szép munkáknak a tudását, gyakorlását és szeretetét, melyek még tudja Isten hány emberöltő előtt ott őseik foglalkozása volt.

Ha e szép tulajdonaikat munkájuk vásárlásával jutalmazzuk s méltatjuk, ismételjük, nemcsak jót cselekszünk, de magunknak is örömet szerzünk.

HIREK.

— **Március 15.** Minden év márciusában felújul a dicsőséges napok emlékezete, mikor is megünnepeljük a szabadság hajnalhasadását — s örökök hagyjuk gyermekeinknek, unokáinknak a hazaszeretetet. E nap emlékéből merítünk erőt, buzditást a kitaró munkához, az eszmék és hazafias törekvések megvalósításához. E nap emlékét, mint minden évben, f. hó 15-én, pénteken megünnepeli városunk lakossága. A templomban szent mise, az iskolákban pedig emlék-ünnep tartatik, míg a körök és egyesületek társas összejöveteleket rendeznek.

— **Halálozás.** Súlyos vesztés érte Porubszky József városunk apát-plébánosát. Édes anyja, Porubszky Mihályné szül: Majkráb Zsuzsanna tegnap délben jobblétre szenderült. A beke anygala virasszon a tisztas matrona porai felett.

— **A pusztaszeri Árpád-emlék bekerítése.** Még a múlt évben elhatározta Csongrádvármegye törvényhatósági közgyűlése, hogy a pusztaszeri emlékművet díszes kerítéssel véteji körül. Az alispáni hivatal ezen közgyűlési határozat értelmében most hirdet pályázatot 2590 korona

67 fillér költséggel. Az ajánlatok e hó 20-dikán délelőtt 10 óráig nyújthatók be az alispáni hivatalnál, ahol a pályázati feltételek is megtekinthetők.

— **Uj vasút a szomszédban.** Túl a tiszai érdekesség, nevezetesen: Csépa, Tiszasas, Szelevény, Tiszakürt, Tiszainoka és Cibakháza érdekessége, a napokban ülést tartott Kunszentmártonban. Az értekezlet egyedüli tárgya az volt, hogy az említett falvakat miként lehetne vasúttal összekötni, még pedig úgy, hogy az Tiszaföldvártól indulna ki és Kunszentmártonnál érintené a másik vasúti ágat. Az érdekesség fáradozását valószínűleg siker fogja koronázni, csak azt az egyet nem helyesljük, hogy keskeny vágányú vasutat akarnak építeni.

— **Választók összeírása.** A jövő évi képviselő választók összeírása iránt a belügyminiszter már kiadta rendeletét. Az ország összes központi választmányát — tehát Csongrád városát is — utasította, hogy a jövő évi választók összeírását április hó 15-én multhatatlanul kezdjék meg.

— **Betöltött állások.** A Tisza-Körös-márosi ármentesítő társulat kebelében két mérnöki állás volt üresedésben. A társulat központi választmányára Szentesen tartott ülésében a választást következőképpen ejtette meg: Szentésre Kilyényi Kálmán, Szarvasra pedig Ponyiczky Lajos mérnököket alkalmazták, mint akik a társulatnál töltött próbaidő alatt bebizonyították, hogy kiváló munkaerők.

— **Csatornázás.** Hóolvadáskor és nagyobb esők alkalmával tapasztalható leginkább, hogy mennyire szükséges volna városunkat rendszeres csatornákkal ellátni. No de erről hiábavaló beszélni, mert közgyűlésünk azt fölöslegesnek tartja. Most csak arra vagyunk kíváncsiak, hogy ugyan mit tesz az érdemes előjáróság, ha a Tisza, — mint várható — felárad a sárkányfarkon vízlevezető csatornának csúfolt kátyú rendeltetésének végkép nem fog megfelelni? Jó lesz idején gondoskodni erről, mert nem hinnénk, hogy az előjáróság megvárja azt a pillanatot, amikor már a sárkányfarki lakosokat a víz kiöntötte.

— **A Tisza-Duna csatorna és a villamos világítás ügye.** A Ganz-nyár részvénytársaság főtitkára, lovag Ripka Ferenc, a napokban arról értesítette dr. Hollósy István tb. szolgabíró, hogy jónak látná, ha bevárná Csongrád is azt a pár hetet, mely idő alatt eldől a csatorna torkolat kérdése. Azért, mert ha ez Csongrádra nézve kedvező lesz, akkor a városra nézve a

A fényűzés történetéből.

Sokan kárhozzátják a mai kor fényűzését és határtalan pazarlással vádolják a nagyvárosok közönségét. Pedig tévedésen alapszik az egész, ami rögtön kitűnik, ha Londont, Páris, Berlint, Bécsét és Budapestet összehasonlítjuk a régi Romával. Körülbelül az arány az lesz; mint egy kis fulusi hetipiac egy nagyvárosi városi vásárhoz arányítva.

No de beszéljen a történet. Ciceró, aki nem volt éppen dús gazdag, egyetlen cedrusfáért kb. 300 ezer koronát adott; háza, mely nem tartozott éppen a legszebbekhez, 960 ezer koronába került, de helytartói állásában körülbelül 387 ezer koronát szerzett és barátaitól kb. 4 millió koronát örökölt és mégis a romai helytartók egyik legszegényebbje volt.

Minden helytartónak legalább 120 ezer korona jövedelmet kellett kimutatni, ha azt akarta, hogy helytartói állásában megmaradjon; a lovagnak pedig 60 ezer koronával kellett bírnia. Ha meggondoljuk, hogy Romában hatezer helytartó (tanácsos) és négyezeröttszáz lovag volt, kik közül sokan voltak olyanok is, kiknek sokkal nagyobb vagyonuk volt, mint azt a törvény előírta, úgy körülbelül elképzelhetjük, mily nagy volt a régi Roma vagyona.

Crassus, ki kapzsiságáról volt híres, apjától 2 millió koronát örökölt és e tőkét majdnem 33 millióra szaporította. Lipsius vagyonát 60 millióra becsülték.

A szabadlábba helyezett Isidorus mint végrendeletében mondja, dacára, hogy Pompejus és Cäsar háborúi igen megcsökkentették vagyonát, a következőket hagyta hátra: 4116 rabszolgát, (legrosszabb osztályú rabszolga kb. 1044

koronát, a tanult ki felolvasó is volt, 22 ezer koronát ért,) 3600 pár ökröt, 25 ezer más marhát, tíz és fél millió koronát készpénzben.

Aesopus halála után 12 millió koronát osztottak ki a nép közt. Cäsarnak, mielőtt helytartó lett, mintegy 43 millió korona adóssága volt.

Ahol nagy volt a hitel, ott kétségkívül nagy gazdagságnak is kellett lenni. Hogy mily költsékes volt a véghez, abból tűnik ki, hogy egy ízben az egész romai népet megvendégelte és az egész piacra, lakásából kiindulva a szent úton át, egészen a Kapitól halmáig egy vásznat húzatott, hogy vendégei hűvösben ülhessenek.

Miló szindarabokra 4¹/₂ millió koronát költött, hogy a nép szavazatát megnyerje, ki őt consullá válassza.

Ki költhet ma ily összeget, saját javát előmozdítandó?

És mily fényűzést fejthettek ki ruha tekintetében? Ha ezt tekintetbe vesszük, úgy tán a mai családapáknak nem is volna joguk leányaikra, feleségeikre és fiaikra nehezíteni, ha sok ruhát összevásárolnak.

Luculius egy barátja kérte, hogy kölesönözzen neki 100 ruhát. — Annyit? — Felelé. Megnéztem ruhátaramat és amennyi lesz, rendelkezésemre álljon. — Rövid idő múlva azt üzené barátjának, hogy ötezer ruhája van, amit szívesen oda kölcsönözhet.

XVI. Lajos ruhátára nem volt oly nagy, dacára, hogy szabója hétszáz nadrágot számított fel neki egy év alatt.

Midőn Nagy Frigyes meghalt, ruhátára néhány viselt kabátból és 13 ingből állott — nem lehetett volna ráfogni, hogy fényűző volt.

Midőn I. Napoleon császárrá koronázott, ruhátára számára évente 70 ezer frankot állapítottak meg, de sohasem költött 20 ezer franknál többet és egy-egy ruhát addig viselt, míg az illendőség azt megengedte.

Még egy szót azok számára — vigasztalásul — kik az élelmiszerek drágasága miatt panaszkodnak. Romában hajdan egy pár galambnak 49 korona volt az ára; ha kitérő fajtajú volt, 250 koronát is fizettek. Egy kereskedő kínálta ezt az összeget egy Axius nevű romai lovagnak, de ez 405 koronán alul nem akarta adni.

Egy juh 27 korona, egy borjú 67 korona, egy hizott fenyőmadár egy korona, egy páva 32—33 koronába került. Apicius konyhájára nem kevesebbet költött, mint 18 millió koronát. Midőn hitelezői nagyon szorongatták, költségvetést csinált, megtudandó, hogy mennyi vagyona maradna, ha hitelezőit kielégítené. Miután e számadásból kitért, hogy eddigi költségeinek egytizedéből kellene beérnie, mérget vett, mert lehetetlennek tartotta ily csekélységből megélni.

De itt azon ellenvetéssel élhetnénk esetleg, hogy Roma gazdagabb is volt Párisnál, Londonnál, Berlinnél, Budapestnél. Ez tagadhatatlan tény. De azt is állíthatjuk, hogy e városokban, ha épp oly gazdagok volnának is, a fényűzés már ilyen mérvet nem ölthetne, mert az eziránti érzékünk hiányzik.

Szóljunk csak úgy hozzávetőleg egy pár szót arról is, vajjon valamely államra káros-e a fényűzés vagy nem? Ha tekintjük azt az emberosztályt, mely ebből él és területeit: akkor be kell látnunk, hogy nem.

Az állam fejlődéséhez a fényűzés is szükséges. Az országot és műhelyeket benépesíti; felébreszti a szunnyadó tehetségeket és az el-

villamos világítás sokkal kedvezőbb feltételekkel lenne megvalósítható, mint ma. Sürgeti, hogy mozogjunk. Végül felemlíti, hogy az anketának dr. Hope Tamás Ganz-gyári igazgató és műegyetemi tanár is meghívott tagja, aki szavazatával Csongrád mellett foglal állást. Az Alföldi Ellenzék tegnapi száma cikket közölt dr. Hollósytól a csatornauty kérdésében, amelynek tartalma az, hogy a vármegye 10 községének jegyzői karát hívja egybe értekezletre Szentés város polgármestere, ha Csongrád erre nem képes, vagy nem hajlandó és kéri fel a vármegye főispánját, valamint Szeged város polgármesterét, hogy csatlakozzanak nekik is Csongrád és Pestvármegye felterjesztéséhez, t. i. hogy a torkolat Csongrádon legyen kiépítve. Szeged város és Pestvármegye főispánjai együttesen hívják fel csatlakozásra az alföldi és erdélyrészi megyéket és a Pestvármegye székházán tartandó nagy értekezlet küldöttség és határozat útján keresse fel a főváros törvényhatóságát is a csatlakozásra. A minisztereket ne zaklassák deputációkkal, a szakemberek szerint az ország forgalmi érdeke ugyanis Csongrádot jelöli ki a torkolat helyéül. Hanem a képviselőház elnökét, alelnökét és a pártok elnökeit felkeresni nagyon is helyes dolog lenne. Justh Gyula elnök és Návay Lajos alelnök szintén Csongrád mellett vannak, s ha Szegedet és Budapestet megnyernünk sikerül — úgy a győzelem a miénk!

— **Legények bánata.** Kivándorlás folytán a hadkötelesek száma körülbelül 10—15%-al apadt. Ennek következtében a katonai orvosok nem igen válogathatnak az előállított hadkötelesek között. Most a hadügyminisztérium új szigorított sorozási szabályzatot ad ki, hogy az orvosok helyzetét megkönnyítve több katonának valót szedhessenek be. Az új sorozási szabályzat szerint a látási és hallási fogyatékosokat nem veszik olyan nagy mértékben okul a katonai szolgálatról való felmentésre mind eddig. Ez a rendelet is az idők jele.

— **A legkiválóbb orvosok** egyhangú véleménye az, hogy a Zoltán-féle Csukamájolaj pótolhatatlan. Úvegje a gyógyszerárakban 2 koronáért kapható. Postán küldi a készítő Zoltán Béla gyógyszerész. Budapest, V., Szabadság-ter.

— **Vasúti szerencsétlenség.** Rémes vasúti szerencsétlenség történt kedden a Tömörkényi-féle vívó út vasúti átjárójánál. Ugyanis Vecseri János szentesi lakos feleségével és leányával Tömörkényre igyekezett, s amint a vasúti átjáróhoz ért, éppen akkor robogott arra a Csongrád-Szentés felé menő vonat d. u. 2 óra 8 perckor. Vecseri János — egyik hír szerint it-

nyomott művész szorgalmat, finomítja az ízlést, erkölcsöket és szokásokat. Ha egyeseket romlásba is dönt, ezer más nyer általa.

Ha egy egész országot az emberbarátok által oly fennen hirdett „egyszerűséghez” láncolnának le, mi válnék belőle? Körülbelül ugyanaz, mintha valamely hajós egy gyönyörű szigeten letelepedve, első elragadtatásában a hajóját semmisítené meg, hogy a visszatérést lehetetlenné tegye.

Mi magunk is nagy ellenségei vagyunk a fényűzésnek és csak ismertetés adunk. Amit írunk, az okulásul szolgáljon és ki-ki vonja le belőle, ami tetszik.

A régi jó időköt őseink azért dicsérik, mert akkor nem ismerték a fényűzést, pedig tévednek, mert a fényűzés mindenkor létezett és végre mindegy: akár száz koronával keltek fel, akár százezerrel. Hiszen minden a dolgok helyettesének mennyisége: a pénz után igazodik.

Midőn pl. Wilkó Olivér, Erzsébet királyné uralkodása alatt Bristol város képviselő tagja lett, barátjai számára fényes lakomát adott, mely — egy sillingbe került és emiatt rokonai tékozlónak nyilvánították. — Hát nem volt-e ez is fényűzés?

Azonban nem kell a pazarlást és fényűzést egymással összetéveszteni, vagy egynéki tartani. Fényűzés alatt nem kell mást érteni, mint a drága, szép és izléses dolgok használatát.

A tékozló hasonlót tesz ugyan, de az eszközök válogatásába nem is oly finnyás és ha élvehajhászónak is nevezzük, nem kell a finomabb fajtákhoz számítani, hanem a kicsapongó ifjakhoz, kik a címizmustól már nincsenek messze.

tasságában, — de valószínűleg a körtöltéstől nem látta a vonatot s miután sorompó sem lévén, ráhajtott a vasúti sínekre. A szerencsétlenség ebben a pillanatban történt, mert a teljes gőzzel haladó vonat elütötte a kocsit. A lovak elszabadultak, mert a hámok és a rúd az összeütközés pillanatában elszakadt, illetve eltört. A kocsit a mozdony elkapta és mintegy 28 méterig maga előtt tolt, míg végre megállították. De már akkor késő volt. Vecseri János az összeütközéskor hírepült az árokba és kisebb sérülések mellett megmenekedett a borzalmas haláltól. Ugyan így járt a lánya is csak a szerencsétlen Vecseri Jánosné szül. Fábián Tóth Mária került a vonat kereké alá, amely a szószeros értelemben rettenetesen szétmancogolta. A leányt rögtön beszállították a kórházba ápolás végett, s ma már túl van minden veszélyen, míg Vecseri Jánosnénak szétroncsolt hulláját először a hullaházba, onnét Szentesre vitték, s csütörtökön délután nagy részvét mellett temették el. Vecserinét szép számú családja, 6 fiú és 2 leány gyászolja. Rendesen úgy szokott történni, hogy a vasúti vezetősége, csak akkor intézkedik bizonyos fontos dolgokban, mikor már szerencsétlenség történt. Ilyen nagyforgalmú úton, — mint a Csongrád-tömörkényi országút vasúti átjárójánál, az igazgatóság már a vasútest építése alkalmával csinálthatott volna sorompót, de sajnos, elmulasztotta. Ma már késő, mert egy szerencsétlenség megtörtént s a társaság mulasztását egy nagy számú család siratja. Ezzel nem mondjuk azt, hogy a mulasztottakat, habár későn, de hogy több szerencsétlenség elő ne forduljon, helyre nem lehetne hozni, sőt igen reméljük és elvárjuk az igazgatóságtól, hogy a legrövidebb idő alatt nemcsak a nevezett útnál, hanem a többi átjárónál is csináltat sorompókat.

— **A gazdaközönség megtévesztését** célozzák az idén (többnyire a morva Bisenzből) általános-ságban tartott plombok alatt szállított répamagvakkal. Mint értesülünk e plombokra többnyire ez van rányomva: „Originalzüchtung Queclinburg”, vagy „Original Norddeutsche Saat”, természetesen a termelő megnevezése nélkül, mert hamis név nyomatása bűnvádi eljárást vonna maga után. A gazda sohasé tudja, hogy ily névtelen és egyenesen megtévesztésre irányuló plombok alatt mi rejlik és miféle magnak jutott birtokába. Ez alkalommal megemlítjük, hogy éppen a múlt napokban fejtettük ki a takarmányrépamag termesztésére szolgáló anyagpák gondos megválasztásának és az impregnálásnak nagy jelentőségét. Most nyilatkozik az e téren első korifeusnak elismert Linhart György magyar-óvári tanár is, ki a „Köztelek”-ben egy kérdésre azt feleli, hogy: „Az impregnált répamag, melynek előállításával hazánkban Mauthner Ödön budapesti cég foglalkozik, már hosszú idő óta jó hírnévnek örvend; mert e mag gyorsan és egyenetlenül kel ki s a répanövények gyorsabban és erőteljesebben fejlődnek, ez olyan elvitathatatlan tény, amelyet tagadni nem lehet”. Körültekintő és tapasztalt gazdáink különben ezt már nagyon jól tudják.

— **Lopás.** Márfi Jánosné kecskeméti nő Sárközénél volt alkalmazásban, ahonnan e hó 8-ára virradóra 1 téli kendőt és több ruhaneműt ellopt 25 korona értékben.

— **A fejfájás** közvetlen oka az agy vérkeringésének szabálytalansága. Ennek okai a következők: az agy megerőltetése, gondok, megrázkódtatások, rossz levegő, nagy hőség, sok ülés, sok dohányzás, éjelezés, stb. Nem kell hangsúlyozni, hogy a tiszta úde fej kétszeres munkaképességet jelent. Ne mulassza el tehát senki a kitűnő hírnévnek örvendő Beretvá-féle Migré-Pasztillát állandóan magánál tartani, mert ez 5 perc alatt még a hevesebb fejfájást is biztosan megszünteti. Egy doboz (24 pasztilla) ára 1 korona 20 fillér. Kapható minden gyógyszerárban. Főraktár: Beretvá Tamás gyógyszerésznél Kispeszt 22., honnan postán 3 dobozt bérmentve küldenek.

— **Ki akar szép lenni?** Kéves hölgy van az országban, ki a Gutori Földes Kelemen aradi gyógyszerész világhírű arckenőcsét, a Margit-Crémét ne ismerne. Ugyanis az összes szépítőszerek között a Földes-féle Margit-Crém örvend a legnagyobb kelendőségnek, mert teljesen ártalmatlan, a bőr mindennemű tisztátalanságát, szeplőt, pattanást, mitesszert, majfoltot, ráncokat

stb. néhány nap alatt eltávolítja és az arcot simává, üdévé, fiatallá varázsolja. Nemesak az arcból, hanem a nyak, váll és kéz fehéresére és szépítésére is legalkalmasabb. Nagy tégely 2, kicsi 1 korona. A Margit-Crém hatását növeli a Margit-Szappan. Azok a hölgyek, akik poudert használnak, nagyon dicsérik a Margit-Hölgyport, az arcot szárazon tartja a naptól, szélétől megvédi. Ezen kiváló toiletté cikkek kaphatók a gyógyszerárakban. Utánzatoktól óvakodjunk! Postán küldi Földes Kelemen gyógyszerész Arad, ki kívánatra a „Szépségápolás” című könyvecskét ingyen küldi.

Kiadók és laptulajdonosok: BOZÓ ÉS JUSTIN.

Bozó és Justin könyvnyomdája.

Eladó szőlővessző.

Ludrovai Tóth István mérnöknek az Erzsébet-majorban van eladó:

30 ezer szál ültetni vagy ojtani való nemes kék kadarka szőlővesszeje, mely homokba rakva szobában lett kitéltetve;

400 darab négyszegletűre fűrészelt akacfa lugasoszló;

800 kéve tüzelni való száraz fagally.

Korcsmárosok és vendéglősök figyelmébe.

Csongrádon a „Fekete sas”-hoz címzett vendéglő, a vasúti állomástól 100 méterre esik és az országos vásár előtt tartatik, haszonbérbe adandó 1907. április 24-től. Értekezni lehet a tulajdonosnál, **Jurászik J. J. Zsefnél** d. u. 12-től 2 óráig.

Kiadó lakás.

Mészáros János közműves-mester újonnan épült háza a Szarvas-utcában, mely áll 3 szobából, konyhából, pince és kamrából és külön udvarból, szt. György naptól kiadó. Értekezni lehet belvárosi házánál Gyik-utca 17. szám.

Hirdetmény.

Felhívom az adófizető közönséget, hogy az állami, községi és vármegyei utadó, valamint az ármentesítő társulati költségek első negyedévi részleteit a községi pénztárnál 8 nap alatt annál is inkább lefizessék, mert a nem fizetők ellen a végrehajtási eljárás fog folyamatba tétetni.

Csongrád, 1907. február 25-én.

Kovács, jegyző.

Hirdetmény.

Csongrád község szolgásményzetének az 1907. évre járó ruha illetményét képező: 34 drb nyári posztó zubbony, 34 drb téli posztó zubbony, 34 drb nyári vitorla vászon nadrág (pantalló), 34 drb téli posztó nadrág (pantalló), 34 drb téli posztó köpönyeg elkészítésére és szállítására zárt ajánlati versenyt hirdetek.

Felhívom a vállalkozni szándékozó iparosok, hogy zárt ajánlataikat alólirottán f. évi március hó 15-én délután 5 óráig nyújtsák be. Utóajánlatok és elkésztett ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Megjegyzem, hogy a kelmek csupán hazai gyártmányok lehetnek, úgy a posztóból, mint a felhasználandó bélesből az ajánlatokhoz minták csatolandók. A beszerzés forrása úgy az ajánlatok megtételénél, mint az illetmények átadásánál igazolandók.

A ruházat szabására, zsinórzatára és kiállítására nézve a használatban levő rendőri ruházat az irányadó. A pályázat egyéb feltételei alólirott jegyzőnél megtekinthetők.

Csongrád, 1907. február hó 28. án.

Kovács, jegyző.

1510/907.

Hirdetmény.

Felhívom mindazon munkaadókat, akik a gazdaságukban alkalmazott cselédek után a 120 filléres hozzájárulási díjjal megrovattak, de ezt a községi pénztárba mindeztideig be nem fizették, hogy azon cselédek után, kik már az előző évben is ugyanazon munkaadónál szolgáltak s náluk az előző év végén fogantatosított általános adóösszeírásakor összeírtattak, ezen cselédek után a hozzájárulási díjat azonnal, az új év után újonnan felvett cselédek után pedig az esedékes díjat a szolgálatba lépésnek az előírt időszárhoz való bejelentésével egyidejűleg azonnal annál is inkább lefizessék, mert be nem fizetés esetén nemesak hogy a baleset alkalmával a pénztárból semminemű megterítésre számot nem tarthatnak, hanem cselédjüknek, illetőleg ezek jogutódainak ugyanolyan összegű segélyt tartoznak a sajátjukból megfizetni, mint aminő segélytől azok a pénztárral szemben elesetek.

Csongrád, 1907. február hó 28-án.

Kovács, jegyző.

Kiadó lakás.

Az Uri-utca 1. szám alatti Hubert-féle házban levő üzlethelyiség szent György naptól kezdve haszonbérbe kiadó.

A csongrádi járás főszolgabírájától.

521/1907. sz.

Pályázati hirdetés.

Csongrád nagyközségben rendszeresítve levő, megüresedett községi állatorvosi állásra pályázatot hirdetek s felhívom mindazokat, kik ezen évi 800 korona törzsfizetéssel, 300 korona lakbérletmennyel és szabályrendeletileg megállapított egyéb díjazásokkal j. vadalmazott községi állatorvosi állást elnyerni hajtják, hogy szabályszerűen felszerelt pályázati kérvényüket hozzám 1907. évi március hó 23-ik napjának délután 5 órájáig nyújtsák be, mert a később érkező kérvények figyelembe vételni nem fognak.

Csongrád, 1907. február 12.

Tasnády s. k.
főszolgabíró.

Bútoreladás.

Csemegi Antal úrnál egy konsultükörrel ellátott teljesen új selyembrokátsalonbútor eladó.

Kovács Elemér templom-utcai házában 1 lakás (2-3 szoba és mellékhelyiségek) április hó 24-től kezdődőleg kiadó.

Kiadó lakás.

Márkus János vendéglős Ferenc József-utca 5. szám alatti háza, a gőzfürdő szomszédságában, haszonbérbe kiadó.

A Csongrád városi takarékpénztár

tulajdonát tevő Csemegi Antal-féle ház 1907. évi április 24-től kezdve, egészben vagy részletekben is haszonbérbe kiadó.

Minden utánzat és utánnyomás tilos!

Thierry-féle balzsam

egyedül valódi csak a zöld apáca védjeggyel. Törv. védve.

Régi jó hírnevű, felülmulhatatlan szer emésztési zavaroknál, gyomor-bajoknál, kólika, hurut, mellbajok, influenza, különösen a kezdődő mellbetegség len stb. Ár: 12 kis üveg, vagy 6 dupla üveg, vagy 1 nagy különleges üveg patenzárral 5 korona.

Thierry Centifolium-kenőcs

Általánosan elismert, mint páratlanul álló szer mindenféle sebek, gyulladás, sérülések és daganatok ellen, legyen az bármily régi keletű is. Megakadályoz vérmergezést, a műtétet legtöbb esetben fölöslegessé teszi. Ár: 2 tégely 3 korona 60 fillér frankó. A pénz előleges be- küldése vagy utánvét mellett küldi

Thierry A. gyógyszerész

Pregrada, Rohits-Sauerbrunn mellett.

Raktár: Török József és dr. Egger Leó Budapest, Vértés Lajos Lugos.

Figyelmeztetés! A vásárlás és rendelés előtt és különösen az ismét eladás előtt, az én egyedül valódi és törvényesen védett balzsamomra tessék figyelni. A büntetőtörvény 23. és 25. §§-ai értelmében 4000 korona pénzbírság vagy egy évig terjedhető börtönbüntetéssel büntetendő az, aki nem az én gyógyszeráramból eredő, tehát egy másik és nem az egyedül valódi, a zöld apáca védjeggyel törvényesen védett Thierry-féle balzsamot rendel, vesz és különösen ismét elad. Ugyanczen eljárás alá esnek azok is, akik kuruzslók módjára rácröszakolják a közönségre, hogy rendeljenek és vegyenek egy más nével ellátott szert, amelyet csak a közönség kizsákmányolására hoznak forgalomba.

Értesítés.

Tisztelettel értesítem a nagyérdemű közönséget, hogy üzlethelyiséget, mely eddig a Félégyházi-úton volt, március 4-től a Kossuth-téren levő Csongrád városi takarékpénztár épületébe (Megyesi József volt üzlethelyisége) helyeztem át. Kérem a nagyérdemű közönséget, hogy b. megrendeléseivel továbbra is szerencsétleni sziveskedjék.

Tisztelettel

Dragon Lajos
cipész-mester.

1516/1907.

Hirdetés.

Csongrád község előjárósága közhírré teszi, miszerint a Csongrád község tulajdonát képező község-háza, szolgabíró-ság, kórház és járványkórház padlásai f. évi március 13-án délelőtt 9 órakor a II. jegyző hivatalos helyiségében f. évi május hó 1-től szeptember hó 1-éig, vagyis 4 hónapra székfű szárítás céljaira haszonbérbe fognak adni, amelyeknek a kiküldési ára 70 korona és az árvezetni szándékozók tartoznak 10 korona bánompénzt lefizetni. Utóajánlat figyelembe nem vétetik.

Csongrád, 1907. február 27.

Kovács, jegyző.

Szeged felett

Tápé községgel szemben Maros torkolatától — Lelle és Makón át vonuló Maros védőtöltés építéséhez bármilyen nagy számban találhatnak foglalkozást

kordék, kocsik és gyalogmunkások egész éven át.

Kordé és kocsimunkára, alap-egységár 55 fillér és további 100 méter távolság 5 fillér köbméterenként. A gyalogmunka 45 és 50 fillér köbméterenként. Bővebb felvilágosítás nyerhető:

DEUTSCH vállalkozók irodájában Szegeden.

Kiadó borbélyüzlet.

Márkus János vendéglős Félégyházi-út 48. szám alatti házában egy borbélyüzlet berendezéssel vagy anélkül is, haszonbérbe kiadó.

Óh jaj!

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Ha fáj a feje,

24 pasztillát tartalmazó doboz 1 korona 20 fillér.

ne tétovázzék, hanem használjon azonnal Beretvás-féle **MICRAIN-PASZTILLAT**, mely 5 perc alatt mindenféle természetű ideges fájást, még ha krónikus is, megszüntet. Felülmul minden eddig ismert szert. Hatása bámulatos, még a leghevesebb fejfájásnál is.

Minden gyógyszer-tárban és drogeriában kapható.

Fő- és szétküldési raktár: **Beretvás Tamás** gyógyszerész **Kispest**, Rákóczi-utca 22. szám.

Ingyen postai szállítás 3 doboz rendelésnél.

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásúak

EGGER MELLPASZTILLAI

az étvágyat nem rontják és kítűnő ízűek.

Doboza 1 kor. és 2 kor. Próbadoz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

„NÁDOR” GYÓGYSZERTÁR

BUDAPEST, VI. Váci-körút 17. szám.

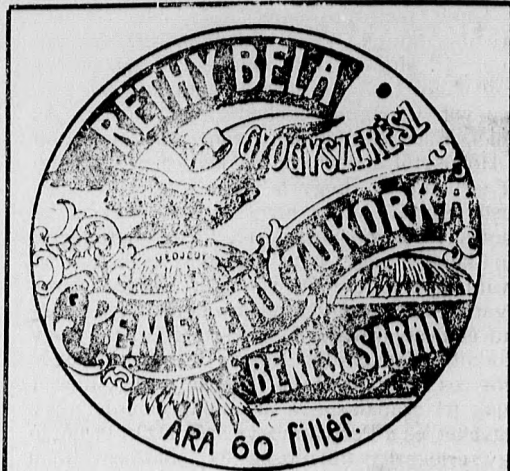
Kapható Csongrádon:

Balkányi Lajos, Barna Henrik, továbbá Wiesner Lajos gyógyszer-tárban.

Éljen!

EGGER mellpasztilla csakhamar meggyógyított!

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a **Réthy-féle pemetefü cukorkánál.**

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan RÉTHY-félét kérjük, mivel sok hasonlatos utánzata van.

1 doboz 60 fillér.

Csak RÉTHY-félét fogadjunk el!

A szegedi magyar kir. pénzügyigazgatóságtól.

5924. III. 1907.

Hirdetés.

a hadmentességi díj alá tartozó egyének által teendő bejelentések tárgyában.

1907. évi március hóban tartozik az, ki:

1. mint hadi szolgálatra alkalmatlan az állítási lajstromból töröltetett;

2. mint fegyveres szolgálatra alkalmatlan fegyverképtelennek nyilváníttatott;

3. a katonai szolgálatból oly testi fogyatkozás miatt bocsátott el, mely őt keresetképtelenné nem tette, s mely nem a katonai szolgálat teljesítésének következménye; a községi előjáróságnál (Bozoky szántásznál) az e célra szolgáló nyomtatványon a) polgári állását, b) lakását, c) a rea, esetleg ama családifőre, kinek családjához tartozik, a megelőző 1906. évben állandó lakhelyén, esetleg más községben is kivetett egyenes állandó adók összegét hitelesen kimutatni.

Ezenkívül tartozik a munkaadó nevét és lakását bejelenteni.

Ezen adatok bejelentésének elmulasztása az 1880. évi XXVII. t.-c. 20. §-a értelmében a kirovándó hadmentességi díj három egész hatszoros összegének megfelelő pénzbírságot von maga után.

Szeged, 1907. évi február hó 4.

Ternovszky sk.